

87.

Nicoleta Marțian

Ghid de practică pedagogică pentru studenți

Religie/cultul
greco-catolic

Colecția Paedagogia

presa
universitară
clujeană

Nicoleta MARȚIAN

GHID DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ PENTRU STUDENȚI

Religie / Cultul greco-catolic

Nicoleta Marțian

**GHID DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ
PENTRU STUDENȚI**

Religie – Cultul greco-catolic

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ

2025

**Colecția *Paedagogia*
este coordonată de Mușata-Dacia Bocoș.**

Referenți științifici:

Conf. univ. dr. Sorina-Paula Bolovan

Conf. univ. dr. Sorin Marțian

ISBN 978-606-37-2405-3

© 2025 Autoarea volumului. Toate drepturile rezervate. Reproducerea integrală sau parțială a textului, prin orice mijloace, fără acordul autoarei, este interzisă și se pedepsește conform legii.

Universitatea Babeș-Bolyai
Presa Universitară Clujeană
Director: Codruța Săcelean
Str. B.P. Hasdeu nr. 51
400371 Cluj-Napoca, România
Tel.: (+40)-744-687.884
E-mail: editura@ubbcluj.ro
<http://www.editura.ubbcluj.ro/>
<https://biblioteca.ubbcluj.ro/>

CUPRINS

Activitatea de practică pedagogică.....	7
1. Descrierea activității și cadrul organizatoric.....	7
2. Competențe vizate de practica pedagogică.....	8
3. Structura practicii pedagogice.....	9
Portofoliul studentului practicant	11
1. Date de identificare ale studentului practicant:.....	11
2. Program de desfășurare a activității de practică pedagogică.....	11
3. Documentele studentului.....	12
a. Activități pedagogice	12
Fișa – Sintează de evaluare a lecției observate.....	14
Planificare anuală	19
Planificare calendaristică pe module.....	27
Proiectare didactică.....	41
b. Activități complementare	59
c. Evaluarea studentului practicant	60
d. Raport final de evaluare a practicii pedagogice	64
Bibliografie.....	68
Documente auxiliare.....	69
1. Legea învățământului preuniversitar Nr. 98/2023: Organizarea sistemului de învățământ preuniversitar – Curriculumul național – Art. 87.	69
2. Programa școlară pentru disciplina Religie – cultul greco-catolic.....	70

*Teachers open the door but
you must enter by yourself!*

(proverb chinezesc)

ACTIVITATEA DE PRACTICĂ PEDAGOGICĂ

1. Descrierea activității și cadrul organizatoric

Ghidul de practică pedagogică¹ este un instrument de lucru pentru studenții de la Facultatea de Teologie Greco-Catolică, cei care au optat pentru Modulul Pedagogic. Practica pedagogică reprezintă o parte din formarea de bază pentru a deveni profesor în specialitatea aleasă, profesor de religie. Practica pedagogică a studenților, parte integrantă a trunchiului comun – curriculum nucleu – din „Programul de studii de formare psihopedagogică în vederea certificării competențelor pentru profesia didactică”, își exercită nivelul de aplicare spre abilitarea practicantului în educație, ca viitor profesionist în profesorat. Acest ghid a fost conceput astfel încât să acopere problematica pregătirii studenților în cadrul stagiului de practică pedagogică desfășurat în diferite ipostaze, și anume orele de asistență și exerciții ale practicii observative și orele de predare și activități didactice ale practicii efective în școli, ore care se desfășoară sub îndrumarea unui cadru didactic de specialitate pregătit în acest scop și care are statutul de mentor. Mentoratul – termen mai recent introdus în formarea inițială a viitorilor institutori sau profesori – este activitatea prestată de specialiști, cu experiență și eficiență în praxisul educațional, selectați anume pentru a ghida practica pedagogică a studenților în instituțiile de învățământ preuniversitar.

¹ Acest *Ghid de practică pedagogică* este o actualizare a *Caietului de practică pedagogică* apărut în 2016, actualizare în conformitate cu noile prevederi ale Ministerului Educației care vizează modificările legate de structura anului școlar (trecerea de la semestre la module) precum și activitățile legate de stagiul de practică al studenților la nivel licență.

2. Competențe vizate de practica pedagogică

Practica pedagogică vizează dobândirea unor abilități sau competențe specifice meseriei de dascăl. Vorbim aici atât despre competențe psihopedagogice: proiectarea, desfășurarea și evaluarea lecțiilor și activităților specifice procesului educațional, cât și despre competențe sociale exprimate în interacțiunile sociale cu destinatarii procesului didactic sau competențe de management al clasei.

Drept competențe generale menționăm:

- aplicarea pertinentă a conceptelor specifice disciplinelor pedagogice și de specialitate;
- explicarea și interpretarea critică a unor idei, proiecte și procese educaționale;
- proiectarea, desfășurarea și evaluarea unor activități didactice;
- diagnoza și ameliorarea procesului educațional;
- utilizarea unor metode și tehnici de cunoaștere;
- realizarea unor conexiuni interdisciplinare și pluridisciplinare;
- integrarea inteligențelor multiple în realizarea procesului educațional.

Pe lângă aceste competențe, experiența practicii pedagogice a studenților vizează și formarea unor atitudini și valori generale:

- promovarea unui mediu școlar centrat pe valori și relații democratice;
- manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de profesia didactică;
- promovarea unui sistem de valori culturale, morale, religioase și civice în concordanță cu idealul educațional;
- valorificarea optimă și creativă a propriului potențial;
- implicarea în dezvoltarea instituțională și în susținerea proiectelor specifice disciplinei Religie;
- angajarea în relații de parteneriat școală-comunitate-Biserică.

De asemenea, vorbim și despre competențe specifice activităților de practică pedagogică:

- cunoașterea specificului unităților de învățământ și a structurilor de organizare;
- cunoașterea documentelor școlare specifice disciplinei Religie;
- operarea cu informațiile de la disciplina Religie și integrarea acestora în situațiile educative specifice;

- proiectarea, desfășurarea și evaluarea activităților didactice;
- aplicarea unor metode și strategii didactice, precum și a unor mijloace de învățare specifice disciplinei Religie.

Ghidul oferă studenților diverse reperi teoretice, concretizate, spre exemplu, în programele școlare aflate în vigoare, exemplificări de planificări anuale, modulare sau proiecte didactice. Instrumentele de lucru prezente fac parte din documentele consacrate de literatura de specialitate și ele se recomandă a fi folosite ca atare în realizarea sarcinilor cerute de mentorul de practică.

Pentru optimizarea stagiului de practică trebuie ținut seama de câteva aspecte importante:

- corelarea documentării teoretice cu exemplele concrete oferite de asistența la ore și de exercițiile de micro-predări din cadrul primului semestru de practică (semestrul de practică observativă);
- experiența mentorului de practică și a didacticianului coordonator;
- autoanaliza și autoevaluarea propriei experiențe.

3. Structura practicii pedagogice

Practica pedagogică se desfășoară în școli și licee din centrul universitar Cluj-Napoca și din afara acestuia. Cadrele didactice din școli care primesc studenți în practică sunt special pregătite în acest scop, având statutul de mentor. Din partea universității, practica pedagogică este coordonată de către cadrul didactic de specialitate (didactician / îndrumător de practică).

Statutul studenților practicanți este acela de participanți activi la procesul de predare-învățare, cu responsabilitățile aferente unui profesor în cadrul activităților pe care le conduc. Practica pedagogică se desfășoară în mai multe direcții și anume:

- activități instructiv-educative de observare, simulare și analiză;
- activități instructiv-educative practice, de probă și finale;
- activități de cunoaștere a școlii, a comisiei metodice, a organigramei școlii etc.;
- activități complementare: activități extracurriculare, activități de managementul clasei și activități de observare și gestionare a elevilor cu cerințe educative speciale.

Toate aceste tipuri de activități au fost grupate generic în două categorii și anume: *activități pedagogice* – incluzând toate activitățile instructiv-educative și *activități complementare* – incluzând celelalte activități anterior menționate.

Practica pedagogică a studenților este structurată pe două componente:

A. COMPONENTA PEDAGOGICĂ, cu următoarele segmente:

- Proiectare și evaluare didactică (proiectare de lecții / activități, capitole și unități de învățare, abordare intra și interdisciplinară a conținuturilor, simulări de activități educaționale, studii de caz, analiza unor înregistrări, elaborarea unor grile de observare și evaluare a lecțiilor / activităților etc.);
- Practică observativă și de analiză / evaluare a lecțiilor asistate, la disciplina Religie, cultul greco-catolic, constă în: asistențe la lecții, analiza / evaluarea acestora, interasistențe, aplicarea unor grile de observare și evaluare, participarea la activități școlare complementare, consilii profesionale, activități metodice, ședințe cu părinții, cercuri și activități pe disciplină sau arii curriculare, activități extrașcolare etc.;
- Predare și autoanaliza / autoevaluarea lecțiilor la disciplina Religie, cultul greco-catolic (proiectarea lecțiilor, susținerea, analiza / evaluarea acestora etc.).

B. COMPONENTA COMPLEMENTARĂ, cu următoarele segmente:

- „Școala și comunitatea și practica în ONG-uri”: parteneriat școală / familie, școala și ceilalți factori din comunitatea locală: biserică, poliție, jandarmerie; colaborare, programe, implicarea comunității etc; asistențe la diverse activități organizate de ONG-uri, participarea la unele proiecte ale acestora;
- „Management școlar” (familiarizarea cursanților cu unele activități manageriale: responsabil de comisie metodică, șef de arie curriculară, șef de catedră, director, secretar etc.; inițierea în activități de evaluare, îndrumare și control al activității școlare etc.);
- Consiliere și educație a copiilor cu cerințe educaționale speciale CES.

PORTOFOLIUL STUDENTULUI PRACTICANT

1. Date de identificare ale studentului practicant:

1. STUDENT/Ă.....
2. SPECIALIZAREA.....
3. PROFESOR MENTOR
4. ȘCOALA

2. Program de desfășurare a activității de practică pedagogică

Tipul activității : asistare / predare	Clasa	Titlul lecției	Data	Observații

3. Documentele studentului

a. Activități pedagogice

Componenta pedagogică vizează toate activitățile legate de proiectare și evaluare didactică, practică observativă, predare și analiză a lecțiilor predate.

Activitatea mentorului:

- prezentarea unor lecții model, cât mai variate;
- sprijinirea studenților în pregătirea lecțiilor, atât în ceea ce privește selectarea și prelucrarea didactică a conținutului științific, cât și cu privire la mijloacele de învățământ ce vor fi utilizate la clasă;
- programarea lecțiilor studenților, de comun acord cu aceștia;
- asistarea activităților realizate de studenți;
- analiza și evaluarea propriilor lecții și ale lecțiilor ținute de studenți;
- prezentarea documentelor solicitate profesorului (planificări calendaristice, programe școlare, planuri de lecții, programe elaborate de profesor pentru *curriculumul* la decizia școlii, alte materiale curriculare care îi pot fi utile studentului în viitoarea carieră didactică);
- completarea fișei de evaluare a activității studentului.

Activitatea studentului:

- participarea la toate activitățile desfășurate în perioada de practică pedagogică;
- efectuarea orelor de asistență la profesorul-mentor;
- efectuarea orelor de predare (predare în cotutelă cu profesorul mentor, predări individuale și o predare finală);
- întocmirea unei fișe de observație pentru fiecare lecție asistată;
- întocmirea unui proiect pentru fiecare dintre lecțiile predate (Fiecare proiect va fi examinat de către profesorul-mentor înainte de susținerea lecției. Studentul va fi obligat să respecte indicațiile și observațiile făcute de acesta.);
- participarea activă la toate analizele lecțiilor predate și la autoanaliza propriei lecții;

- completarea portofoliului de practică pedagogică cu toate documentele solicitate: fișele de asistență, planificări calendaristice, proiectele de lecție și cel puțin un proiect pentru activitățile din cadrul componentei complementare. Portofoliul de practică aparține și va rămâne studentului, dar este evaluat de către mentor și didactician.

Sunt reunite în cele ce urmează documentele necesare desfășurării acestor activități:

- fișa-sinteză de evaluare a lecției observate;
- planificare anuală;
- planificare calendaristică pe module;
- proiecte didactice (fiecare dintre acestea având un exemplu ce vine în întâmpinarea studentului).

ISBN: 978-606-37-2405-3